

Jos. Beck.

Cerkev sv. Antona v Padovi.

Češka književnost.

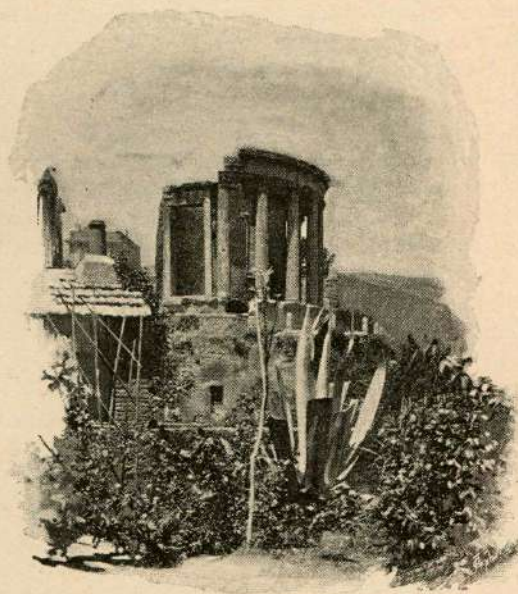
Večina čeških književnih del izhaja v snopičih; le redki so knjigarji, ki izdajejo kar najedenkrat cele knjige. Radi tega ima skoro vsak knjigar ali založnik svojo „knjovnu“, v kateri v večjih ali manjših presledkih javlja večkrat kaj obširna dela. Tako priobčuje „knjovna“ bivšega „Světózora“ obširen roman poljskega pisatelja Boleslava Prusa z naslovom *Faraon*. V tej knjovni je izšlo doslej že nad 50 snopičev različnih povestij, od katerih stane jeden le 20 h.

Posebno pozornost obračajo Čehi delom Henrika Sienkiewicza. V knjovni Edvarda Beauforta z naslovom „Přítel Domoviny“ je izšel letos Sienkiewiczzev roman *Křiřáci* in sicer ob jednom z originalom, priobčenim v „Tygodniku ilustrovanem“. Lansko leto je v tej knjovni izšel istega pisatelja roman *Quo vadis* in sicer za ceno 1 K 92 h, med tem, ko velja original 7 K 20 h. Knjig „Přítel Domoviny“ izide vsako leto 12 snopičev po osem pol obsežnih, ki stanejo na leto samo 2 K 20 h. Dobivajo se tudi trdo vezani zvezki in sicer po trije snopiči skupaj v jednom zvezku.

Za novo leto je bil v tej knjovni napovedan Sienkiewiczzev roman *Potop*, vsekako pa si je izdajatelj premislil ter ga je jel priobčevati v posebni „Levny ilustrovany knjovny“, katere izide na leto 18 snopičev po 48 h. Prvi snopič je že izšel ter obsega poleg gradiva nekoliko krasnih slik, kakršnih še doslej nobena izdaja tega romana ni imela. Ni dvomiti, da pridobi na ta način gospod izdajatelj temu delu dokaj čitateljev, zlasti radi tega, ker je

prvi del te trilogije, roman „Z ognjem in mečem“, že splošno znan in razširjen. Po „Potopu“ pride v tej knjovni na vrsto roman *Pan Wolodyjowski*, t. j. tretji del te trilogije, istotako s slikami tako izbornimi, da bodo smeli za nje celo Poljaki Čehom zavidati. Pač očiten dokaz, kaj učini podjeten duh na književnem polju.

Svojo knjovno in sicer za mladež in za odrastle ima tudi knjigar Jos. R. Vilímek v Pragi. V tej knjovni se tudi pojavljajo najedenkrat cele knjige (a ne snopiči). „Vilímkove knjovny“ izide na leto osem zvezkov, obsegajočih 2500 strani, ki stanejo po naročilni poti 16 K. Za l. 1900. so odločena naslednja dela: „Plodnost“, roman E. Zola, 2 dela; „Co život vyprávél“, povest Gabr. Preissové; „Z davu“, humoreske in črtice od Hejda; „Uskalím“, novele in pripovedke od Sumina; „Anděl smrti“, novele iz poljščine od Tetmajerja; „Přeludy“, senzačni roman Salova (iz ruščine) ter „Kam tihnou děti?“ pripovedka Klostermana. V Vilímkovi zalogi izhajajo v zbirki „Dobrodružne cesty“, romani dra. K. Maya s slikami. Doslej sta izšla dva: „Z Bagdadu do Stambulu“ (cena 4 K 60 h) in „V zoklích Balkánských“ (zadnji v snopičih po 30 h). Vilímek je nadalje založnik panorame čeških mest, gradov, trgov itd., ki izhaja v snopičih po 10 tablic pod naslovom „Letem českým světem“. Tu se tiska tudi „Nový Robinson“ za otroke ter „Malý Čtenář“, najcenejši časopis za mladino. Vrh tega izdaje Vilímek po štirikrat na leto imenik svojih književnih del z naslovom „Naše knihy“, kateri se pošilja vsakemu brezplačno, kdor naznani založništvu svoj naslov.

Jos. Beck.

Tempel Sibilin v Tivoliju.

V založbi knjigarja J. Otta izhaja „Lacina kni-hovna národní“, „Ruska knihovna“ i. dr. V prvi se priobčujejo spisi Al. Jiráská, Gust. Pflieger-Morav-skega, Karoline Světlé i. dr.; v drugi pa spisi Ale-ksandra Puškina, Ivana Turgenjeva ter najnovejši roman „Vzkříšení“ Leva Tolstega. V „Svetovni kni-hovni“ istega založnika (sn. 116—119) je priobčena Arbesova „Ethiopska lilie“. Dalje se tiska tu „Stručný slovník Paedagogický“ in „Souborné vydání bás-nických spisů Jaroslava Vrchlického“, katerih je izšlo že 174 snop.

V založbi Bursfka a Kohouta v Pragi izhajajo Franč. Palackega *Dějiny národu českého v Čechách a na Moravě*. Jubilejní vydání pro český lid, za tisek priredil dr. B. Rieger; potem *Dějiny nové doby*, spisal dr. Jan Křišťufek, gimn. učitelj v Buděj-ovicah. Najzanimivejše izmed vsega pa je delo E. St. Vraza z naslovom *Cesty světem*, v katerih imenovani pisatelj slika svoje potovanje po Ameriki. Doslej je tega dela izšlo že 18 snopičev po 60 h.

Najzanimivejša novica za naše mlade slaviste je brž-kone ta, da je jel znameniti *Slovanský Přehled* po trimesečnih presledkih (od katerih se dva odra-čunita za počitnice) zopet izhajati. Radi prepričlega števila naročnikov je založništvo zelo omahovalo in nekako izročilo usodo tega mesečnika občinstvu samemu v roke; naposled, obodreno po shodu slo-vanskih novinarjev v Krakovu, se je vendar odlo-čilo, da hoče vstrajati še nadalje na tej poti, in tako imamo že pet snopičev drugega letnika pred seboj. (Poslednji ima v prevodu štiri Prešernove pesmi, pet gazel in jedno pesem Jenkovo.) Obseg tega časo-pisa je tako zanimiv, da sem zares v zadregi zastran tega, na kaj naj bi posebič opozarjal čitatelja. V prvem zvezku n. pr. nas Slovence zanimajo članki: „V údolí (dolini) Resie“ od Ad. Černega, „Čedadský jezd na památku Pavla Diakona“ ter „Národnostní poměry v Přímorí“. Naročnina (6 K 40 h na leto) se pošilja knjigarni Fr. Šimáček v Pragi. i+ a

Časopis.

Od dne 23. do 24. prosinca so imeli Angleži še hujšo izgubo, kakor smo zadnjič poročali. General Warren, ki vodi levo krilo Bullerjeve armade, in je že mislil, da je premagal bursko vojsko (v istini je samo v beg zavrnil kakih 150 trudnih Burov), je bil grozno potolčen: izgubil je vso artilerijo; mrtvih je 32 častnikov in 226 mož; ranjenih 60 častnikov in 1020 mož; ujetih 6 častnikov in 302 moža. Moral je sramotno nazaj čez Tugelo.

Dne 24. prosinca je predlagal dr. Žerjavič v hrvaškem deželnem zboru, naj se po državnih zakladnicah, zlasti na Dunaju, išče hrvaška kraljeva krona. Predlog je večina odklonila.

Dne 25. pros. je bila v Gorici enketa vinorejcev, ki so stavili zahtevo, da se mora carina na laško vino, ki toliko škoduje domači vinoreji, jako povišati.

Dne 25. prosinca je praznovalo „Katoliško po-litično društvo“ v Ljubljani svojo desetletnico. Pred-sednik mu je dr. Ivan Šusteršič.

Dne 27. prosinca so Buri Angleže natepli v dveh manjših bitkah, v Thamabazamj in pri Colesbergu.

Dne 29. prosinca je bila na Goriškem volitev za državni zbor na mesto odstopivšega grofa Alfreda Coroninija. Trebalo je ožje volitve med Coroninijem in dr. Staničem; izvoljen je bil grof Alfred Coronini, ker je dobil 158 glasov.

Ministerski predsednik Körber je dal lepo na-vedilo političnim uradnikom, kako naj prijazno rav-

najo z občinstvom in si pridobivajo pri njem za-upanje.

Dne 4. svečana je praznoval škof Strossmayer 86. rojstveni dan življenja. Trdé, da je gledé na dolgost škofovanja najstarejši škof na svetu.

Dne 5. svečana zjutraj je prekoračil general Buller Tugelo. Buri so mu pobili veliko mož.

Dne 5. svečana so se začele na Dunaju „spravne konference“ za Češko in Moravsko med Čehi in Nemci v prostorih min. predsedstva.

Dne 5. svečana je bil izvoljen v Pragi Staročeh dr. Srb za župana s 43 glasovi.

Na južno-afriškem bojišču se oba nasprotnika živahno gibljeta in pripravljata na spopad. Angleži imajo tu toliko moči: Na vzhodu: general Buller 27.600 mož in 71 topov; v Ladysmithu 9000 mož, 46 topov; v Natalu 11.000 mož, 38 topov; ob južno oranjski meji 17.100 mož, 42 topov (Gatacre 7600 mož, 22 topov; French 7100 mož, 20 topov in še 2400 mož). Na zahodu: general Methuen 16.600 mož, 60 topov; v Kimberleyu 2600 mož, 76 topov; Mafeking 1000 mož, 16 topov; v Rhodesiji 2000 mož, 6 topov; drugod 8500 mož, 48 topov; v kapski kol. 12.800 mož, 36 topov; skupaj 108.200 mož, 439 topov. Na poti je 17.150 mož, 172 topov. — B u r i imajo 80.000 mož in pa prostovoljce.

Kuga še vedno mori v Indiji; 7. svečana je v Bombayu umrlo za kugo 408 oseb.